

ADAM ADAMS

ur. 1923; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. Wielka Brytania 2011, życie codzienne, relacje polsko-żydowskie, antysemityzm, strach

Antysemityzm

Po wojnie ja się nie spotykałem z żadnym antysemityzmem. Absolutnie nie. Ja po wojnie się dowiedziałem tutaj w Anglii powiedzmy, o tym mieście jednym... W gazecie polskiej było to. Taki dziennik polski tutaj jest. Było miasto takie jedno, gdzie przyjechali, zdaje mi się, tam zabili jednego czy dwóch. A po wojnie słyszałem tu i tam, że jak przyjeżdżali ci, którzy się uratowali, wchodzili do domów swoich i ktoś mieszkał i nie chcieli pokazywać ich domów, i nie chcieli ich wpuścić do domu. Szczególnie w małych miasteczkach tak było. Było gorzej niż w dużych miastach. W dużych miastach nie było tak strasznie. W dużych miastach pokazywali mieszkania. Ale w małych miasteczkach, to nie chcieli.

Ja w Polsce zasadniczo nie widziałem wielkiego antysemityzmu... Do wojny nie widziałem. W czasie wojny widziałem. Ale przed wojną nie widziałem. Dlaczego był ten antysemityzm w czasie wojny? Może dlatego, że Niemcy nie mogli poznać Żydów, nie poznawali Żydów z twarzy. Ale Polacy poznawali z twarzy. Ale te rasowe powody powstały z dwóch powodów. To były A – gospodarcze, B – religijne. Ale religijne, ja nie rozumiem, dlaczego miał być powód do antysemityzmu religijnego. To jest... Jezus był Żydem. On stworzył tylko odłam wiary. Odłam wiary.

Ja osobiście doświadczyłem tego antysemityzmu tylko jak uciekałem. Tylko się bałem, że mnie poznają i mnie zdradzą. Jak ci chłopcy koło Bramy Krakowskiej, którzy zaczęli krzyknąć: „Żydzi, Żydzi, Żydzi!”. Dużo sytuacji takich nie miałem. Ale miałem takie sytuacje, że się bałem doprowadzić do tej sytuacji. To w ten sposób... Dlatego utleniłem sobie włosy. Dlatego ten kołnierz podłożyłem do tego miejsca. Bo oczy pana zdradzały... Nie wygląd, ale oczy. Ten strach był w oczach.

Data i miejsce nagrania	2011-06-06, Londyn
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Magdalena Kożuch
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"